

תמייסות של ביקרבונטים בתוספת חמרי ציפוי להדברת קימוחן לצמח נז'

תמצית הרצאה בוועידה ה-14 של החברה הישראלית לפיטופתולוגיה
עודד זיו, אוצר הגלעדי, המכון לגידולי שדה וגן, מינהל המחקר החקלאי

אפשר לציין כי היה דמיון רב בתגובה של כל שלושת הפטוגנים שצינו לעיל לטיפולים השונים. בדרך כלל, טיפול מוקדם (בעת הופעת סימפטומים ראשוניים) היה יעיל לטיפול לאחר שהמחלה כבר פשטה על הצמחים. לא נרשם הבדל ביעילות הטיפול עם הנגזרת ריכוזי התמייסות מ-% 0.5 עד ל-% 2 בצמחים אסטר נצפו סימני צריבה על הצמחים שרווסטו בתמייסת נתרן או אשגן ביקרבונט בריכוז %2.

השימוש הגובר בתמייסות של אשגן ביקרבונט ושל נתרן ביקרבונט (סודה לשתייה) להדברת מחלות צמחים נובע משיקולים איקולוגיים, מהייבט של בריאות הציבור, וכן הוא בשל מחירם הנמוך. החמורים שהוזכרו לעיל מתאימים לאסטרטגיית ההדברת המשולבת IPM, ואף משולבים בה יותר.

תמייסות ביקרבונטיות של מלח נתרן ואשלגן (potassium bicarbonate, sodium bicarbonate) בתוספת שמן (sun Spray Ultra fine Oil) ומשטח הורטיקולטרי (Tween 20) - הפחיתו במידה מובהקת את רמת הנגיעה של צמחי אסטר בקימוחן שMahonlo *Eryziphiae cichoracearum*, *Sp haerotheca panosa*, של ציפורני חתול בקימוחן שMahonlo *E. cichoracearum* ושל *Oidium euonymi*.

לעומת זאת, ההגנה על הצמחים שהוזכרו לעיל מפני מיני הקימוחן על-ידי תמייסת אמוניום ביקרבונט (ammonium bicarbonate) ועל-ידי קופל-הפריריות באילטון (Bayleton) - לא הייתה משמעותית או מובהקת, בהשוואה לצמחי ההיקש הבلتבי מטופלים.